coordination (1)

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 5 mars 1956, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "instituant un concours d'accession à l'emploi de surveillant de travaux à l'administration centrale réservé au personnel du Ministère de la Justice", a donné le 7 mai 1956 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 5e maart 1956 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot inrichting van een vergelijkend overgangsexamen tot de betrekking van werkopzichter bij het hoofdbestuur, voorbehouden voor het personeel van het Ministerie van Justitie", heeft de 7e mei 1956 het volgend advies gegeven :

Le projet tend à déterminer le mode de nomination au grade de surveillant de travaux à l'Administration centrale du Ministère de la Justice, comme suit :

1° en principe, le grade est attribué par concours d'avancement de grade (article 1er), réservé aux agents définitifs de 3e catégorie du Ministère de la Justice (article 2);

2° à défaut de candidat déclaré admissible au sein de la catégorie, le grade est attribué par concours d'admission au stage (article 3).

En imposant un concours au lieu du simple examen d'avancement de grade que permet l'article 33 de l'arrêté royal du 30 janvier 1939, l'article 1er déroge certainement au statut des agents de l'Etat, mais son texte ne définit pas la portée exacte de cette dérogation. Il ressort d'une lettre interprétative écrite au nom du Ministre par le fonctionnaire délégué, que les candidats seront classés exclusivement d'après les résultats obtenus au concours et que l'autorité compétente sera liée par ce classement.

Il est indispensable que le dispositif fasse apparaître sans équivoque ces conséquences, qui constituent des dérogations :

1° au principe de la priorité absolue des agents signalés comme très bons (article 22, alinéa 2, de l'arrêté royal du 7 août 1939, modifié par l'arrêté royal du 24 septembre 1953);

.../...

2° au classement selon l'ancienneté, des candidats ayant le même signalement (article 22, alinéa 3, du même arrêté);

3° à la liberté de choix laissée, sous réserve de la priorité précitée, à l'autorité chargée d'attribuer l'avancement de grade.

En tant qu'il réserve le concours à tous les agents définitifs de 3e catégorie du Ministère de la Justice, l'article 2 n'a d'autre utilité que de classer implicitement le grade de surveillant de travaux du Ministère de la Justice dans la 3e catégorie des agents de l'Etat. Mieux vaudrait le classer expressément et omettre le surplus de la disposition, qui est de droit commun.

Malgré les apparences, l'article 3 ne doit pas, dans la pensée du Gouvernement, exclure du concours d'admission les agents de 4e catégorie qui réuniraient les conditions statutaires requises pour accéder à la 3e. L'article devrait donc être complété sur ce point.

Dans les trois articles, les allusions au secrétaire permanent de recrutement peuvent être omises, car elles ne constituent que des rappels de diverses dispositions de l'arrêté royal du 20 janvier 1939. A ce point de vue, la rédaction de l'article 2 du projet est inadéquate : le secrétaire permanent ne détermine pas motu proprio les conditions de diplôme et moins encore les aptitudes physiques requises des candidats, mais il fait connaître dans son appel les exigences du département intéressé. En cela non plus, le Gouvernement n'entend nullement déroger au droit commun.

.../...

Parce qu'il constitue un règlement organique (articles 4 et 74 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 et article 33 de l'arrêté royal du 20 janvier 1939) et, plus encore, parce qu'il déroge nettement au statut, le projet devrait être délibéré en conseil des Ministres (articles 4 et 116 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937) et, préalablement, soumis à l'avis du Comité général de consultation syndicale (article 7, § 1er, de l'arrêté royal du 20 juin 1955).

Dans la mesure où il est dérogatoire au statut des agents de l'Etat, il devrait en outre être motivé.

Mention de ces diverses formalités devrait être faite au préambule. Celui-ci devrait viser, par ailleurs, le fondement légal du projet et les dispositions statutaires de 1939 auxquelles le projet déroge. En revanche, la référence au cadre peut y être omise sans inconvénient.

Enfin, l'intitulé devrait être conçu en termes plus généraux, pour refléter adéquatement le dispositif.

L'ensemble du projet se présenterait comme suit :

Arrêté royal réglant l'attribution du grade de surveillant de travaux à l'Administration centrale du Ministère de la Justice.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Vu l'article 66, alinéa 2, de la Constitution;

.../...

Vu l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'Etat, notamment les articles 4 et 74;

Vu l'arrêté royal du 20 janvier 1939 déterminant le fonctionnement et les attributions du Secrétariat permanent de recrutement, notamment l'article 33;

Vu l'arrêté royal du 7 août 1939 sur le signalement et l'avancement des agents de l'Etat, notamment l'article 22, modifié par l'arrêté royal du 24 septembre 1953;

Considérant ... (motivation);

Vu l'avis du Comité général de consultation syndicale, donné le ... ;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en conseil,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Article 1er.-

Le grade de surveillant de travaux au Ministère de la Justice est classé dans la 3e catégorie des agents de l'Etat.

.../...

Article 2.-

Ce grade est conféré à la suite d'une épreuve d'avancement de grade.

Par dérogation à l'article 22, alinéas 2 et 3, de l'arrêté royal du 7 août 1939, modifié par l'arrêté royal du 24 septembre 1953, les candidats sont classés exclusivement d'après les résultats de l'épreuve. Le Ministre, ou le chef d'administration auquel le Ministre a conféré le pouvoir de nomination, nomme conformément à ce classement.

Article 3.-

Si aucun candidat de 3e catégorie du Ministère de la Justice n'est déclaré admissible, le grade est conféré à la suite d'un concours d'admission au stage et d'accession à la 3e catégorie.

Article 4.- ... (la suite comme au projet du Gouvernement) ...

Het ontwerp heeft tot doel de wijze van benoeming tot de graad van werkopzichter bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Justitie vast te stellen, en wel als volgt :

1° in beginsel wordt de graad verleend ingevolge vergelijkend examen voor bevordering tot een hogere graad (artikel 1), waaraan alleen de vaste beambten van de derde categorie van het Ministerie van Justitie mogen deelnemen (artikel 2) ;

2° is geen kandidaat van deze categorie toelaatbaar verklaard, dan wordt de graad verleend na vergelijkend examen voor toelating tot de proeftijd (artikel 3).

Door in de plaats van het gewone examen voor bevordering tot een hogere graad, zoals door artikel 33 van het koninklijk besluit van 30 januari 1939 is toegelaten, een vergelijkend examen voor te schrijven, wijkt artikel 1 beslist van het statuut van het Rijkspersoneel af, doch het geeft geen omschrijving van de juiste draagwijdte dezer afwijking. Uit de interpretatie, die de gemachtigde ambtenaar in een schrijven namens de Minister geeft, blijkt dat de kandidaten uitsluitend volgens de op het vergelijkend examen behaalde uitslag zullen worden gerangschikt en dat de bevoegde overheid door die rangschikking zal zijn gebonden.

.../...

Het is volstrekt nodig deze gevolgen in de artikelen duidelijk te doen uitkomen, nu zij even zovele afwijkingen vormen :

1° van het beginsel der volstrekte prioriteit voor de beambten met het signalement zeer goed (artikel 22, tweede lid, van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 september 1953) ;

2° van de rangschikking volgens anciënniteit voor de kandidaten met hetzelfde signalement (artikel 22, derde lid, van hetzelfde besluit) ;

3° van de vrijheid van keuze welke, onder voorbehoud van genoemde prioriteit, gelaten wordt aan de overheid die de bevordering moet toekennen.

In zover het voorschrijft, dat aan het vergelijkend examen alleen vaste beambten van de derde categorie van het Ministerie van Justitie kunnen deelnemen, heeft artikel 2 alleen dit nut, dat het impliciet de graad van werkopzichter van het Ministerie van Justitie bij de derde categorie van het Rijkspersoneel indeelt. Het ware beter dit uitdrukkelijk te doen en de rest van de bepaling, die van gemeen recht is, achter wege te laten.

Ondanks de schijn is de bedoeling van de Regering in artikel 3 niet, dat beambten van de vierde categorie die aan de statutaire vereisten voor overgang naar de derde categorie voldoen, niet aan het vergelijkend toelatingsexamen kunnen deelnemen. Het artikel behoort ten deze dan ook te worden aangevuld.

.../....

In de drie artikelen late men de vaste wervingssecreteris onvermeld, want die vermeldingen brengen alleen enkele bepalingen van het koninklijk besluit van 20 januari 1939 in herinnering. In dit verband mangelt het de tekst van artikel 2 van het ontwerp aan nauwkeurigheid : de vaste wervingssecretaris stelt niet motu proprio de voorwaarden inzake diploma en minder nog de van de kandidaten vereiste lichamelijke geschiktheid vast, maar maakt in zijn oproep de eisen van het betrokken departement bekend. Ook hierin wenst de Regering hoegenaamd niet van het gemeen recht af te wijken.

Omdat het ontwerp een organiek reglement is (artikelen 4 en 74 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 en artikel 33 van het koninklijk besluit van 20 januari 1939) en meer nog omdat het kennelijk van het statuut afwijkt, zou daarover in Ministerraad moeten worden beraadslaagd (artikelen 4 en 116 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937) en zou de tekst vooraf voor advies aan de Algemene Syndicale Raad van advies moeten worden voorgelegd (artikel 7, § 1, van het koninklijk besluit van 20 juni 1955).

Voor zover het van het statuut van het Rijkspersoneel afwijkt, zou het bovendien moeten worden gemotiveerd.

.../...

Uit de aanhef zou moeten blijken, dat aan deze formaliteiten is voldaan. Overigens dienen ook de rechtsgrond van het ontwerp en de bepalingen van het statuut van 1939, waarvan het afwijkt, te worden vermeld. Daarentegen kan de verwijzing naar het kader zonder bezwaar wegvallen.

Tenslotte moet het opschrift, om nauwer bij de artikelen aan te sluiten, in algemener bewoordingen worden gesteld.

In zijn geheel kan het ontwerp als volgt worden gelezen :

Koninklijk besluit houdende regelen voor het verlenen van de graad van werkopzichter bij het hoofdbestuur van het Ministerie van Justitie.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op artikel 66, tweede lid, van de Grondwet ;

Gelet op het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het Rijkspersoneel, inzonderheid op de artikelen 4 en 74 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 20 januari 1939 houdende vaststelling van de werking en de bevoegdheid van het Vast Wervingssecretariaat, inzonderheid op artikel 33 ;

.../...

Gelet op het koninklijk besluit van 7 augustus 1939 betreffende het signalement en de bevordering van het Rijkspersoneel, inzonderheid op artikel 22, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 september 1953 ;

Overwegende . . . (motivering) ;

Gelet op het advies van de Algemene Syndicale Raad van advies, gegeven ... ;

Gelet op het advies van de Raad van State ;

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie en op het advies van Onze in raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Artikel 1.-

De graad van werkopzichter bij het Ministerie van Justitie wordt ingedeeld bij de derde categorie van het Rijkspersoneel.

Artikel 2.-

Deze graad wordt verleend ingevolge een examen voor bevordering tot een hogere graad.

.../...

In afwijking van artikel 22, tweede en derde lid, van het koninklijk besluit van 7 augustus 1939, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 24 september 1953, worden de kandidaten uitsluitend volgens de uitslag van het examen gerangschikt. De Minister, of het hoofd van bestuur aan wie de Minister benoemingsbevoegdheid heeft verleend, benoemt overeenkomstig deze rangschikking.

Artikel 3.-

Wordt geen kandidaat van de derde categorie van het Ministerie van Justitie toelaatbaar verklaard, dan wordt de graad verleend ingevolge een vergelijkend examen voor toelating tot de proeftijd en voor overgang naar de derde categorie.

Artikel 4.-

... (verder zoals in het ontwerp der Regering) ...

La chambre était composée de — De kamer was samengesteld uit

Messieurs : de Heren :	F.LEPAGE,	conseiller d'Etat, raadsheer van State,	président, voorzitter,
	J.COYETTE, G.VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat, raadsheren van State,	
	L.FREDERICQ, P.ANSIAUX,	assesseurs de la section de législation, bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	J.CYPRES,	greffier adjoint, adjunct-griffier,	greffier. griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M.LEPAGE. Le rapport a été présenté par M.BOLAND, substitut.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.LEPAGE. Het verslag werd uitgebracht door de H.BOLAND, substituut.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,
(s.) J.CYPRES.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,
(s.) F.LEPAGE.